

JEBRON INFO

MAANDELIJKS DIGITAAL INFOBLAD

December 2021 - januari 2022

JEBRON

2021-2022

Inhoud

- 02 BIJ HET JAAREINDE EN HET BEGIN VAN EEN NIEUW JAAR 2022
- 04 KANKERPATIËNT CHRIS VAN DEN ABBEELE SCHRIJFT VACCINWEIGERAARS EEN BRIEFJE
- 05 KORTE REFLECTIES VAN JAN ROLIES OP FACEBOOK
- 08 HOE DE ORGANISATOREN ACHTER HET CORONAPROTEST TOCH NIET ZO APOLITIEK BLIJKEN ALS ZE BEWEREN
- 10 N-VA-AANVAL OP HANNAH ARENDT INSTITUUT BEROERT GEMOEDEREN
- 10 REACTIE VAN DE RECTOREN VAN VIER VLAAMSE UNIVERSITEITEN
'WETENSCHAP IS ER NIET VOOR WETENSCHAPPERS, MAAR VOOR DE WERELD' HANNAH ARENDT
- 17 HOMO DELIVEROO: HET VERHAAL VAN EEN FIETSKOERIER, ALSOF JE MIDDEN IN FINALE VAN WIELERKLASSIEKER ZIT
- 19 'REPORTAGE -VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN "REGERING, LAAT MENSEN NIET OP STRAAT SLAPEN!"
- 20 KERKGEBOUWEN KUN JE NIET ZOMAAR VOOR EENDER WAT GEBRUIKEN, ZEGT BISSCHOP JOHAN BONNY.
- 22 LOONSE MOEDER BARBARA (47) OVER INTREDE IN ZUID-AFRIKA
- 25 'WARE STERKTE LIGT IN KALM BLIJVEN, VERSCHILLEN AANVAARDEN EN VERGEVEN. NIET IN OM TER HARDST TERUGSLAAN'
- 28 AGENDA DECEMBER 2021 – FEBRUARI 2022

Bij het jaareinde en het begin van een nieuw jaar 2022

Alles kan veranderen in een dag
als de auto's gaan grazen in de straten,
mooie glanzende koeien en schapen
en de verkeerslichten staan groen op gras.

Engelen als cowboys ertussendoor
houden zich bezig met de paardekrachten,
want God, God in het diepst van zijn gedachten,
dat is een boer, dat is gewoon een boer.

Hij scheurt het asfalt als een grasland open,
in de riolen schieten vissen kuit,
wat dood is doet hij ademen en lopen,
maakt van metaal een zachtkloppende huid
Het zal ontroerend zijn om te aanschouwen
Als al die auto's ook kunnen herkauwen

Guillaume van der Graft (1960)

(Alias Willem Barnard

(Tekening: Waalko Jans Dingemans,
'Werkende Boer' 1895)

STIJN DE PAEPE - *De Morgen* 2 december 2021
REDDELOOS

Als men wat betreft de prijzen
van de energie niet thuis geeft
en het blijft bij vingerwijzen
naar wie kou lijdt en geen huis heeft,

als men niet wil herverdelen
om de allerlaagste wedden,
vallen Kerst en Nieuw voor velen
sowieso niet meer te redden.

Wisława Szymborska

'Een bijdrage tot de statistiek'

*uit Einde en begin. Verzamelde gedichten, uitgeverij Meulenhoff,
vertaling Gerard Rasch*

Op elke honderd mensen
zijn er tweeënvijftig
die alles beter weten,

onzeker van elke stap
bijna de hele rest,

bereid om te helpen,
als het niet te lang duurt
-wel negenenveertig,

de goedheid zelve,
omdat ze niet anders kunnen
-vier, nou, misschien vijf

in staat tot bewondering zonder afgunst
- achttien,

leven er in voortdurende angst,
voor iemand of iets
- zevenenzeventig,

hebben er talent om gelukkig te zijn
- ruim twintig, hoogstens,

zijn als individu ongevaarlijk,
maar slaan los in de massa
- in elk geval meer dan de helft,

zijn wreed,
als de omstandigheden hen dwingen,
- hoeveel kun je beter niet weten,
ook niet bij benadering

verstandig als het te laat is
- niet veel meer
dan voor het te laat is,

willen er van het leven alleen dingen
- veertig,
hoewel ik me hier liever vergis,

duiken, een en al pijn, in elkaar,
zonder lantaarn in het donker
- drieëntachtig, vroeg of laat,

verdienen er medelijden
- negenennegentig,

zijn sterfelijk
- honderd op de honderd.
Een getal dat vooralsnog niet varieert.

Kankerpatiënt Chris Van den Abeele schrijft vaccinweigeraars een briefje

De Standaard 20/11/2021

Drie weken geleden kreeg VRT-radiojournalist Chris Van den Abeele de diagnose dat hij aan prostaatkanker lijdt. Hij moet geopereerd worden, maar door de vierde coronagolf wordt die operatie uitgesteld.

Op de website van de VRT-nieuwsredactie getuigt Chris Van den Abeele over het uitstel van de operatie. Hij vertelt eerst dat er een 'behandelplan' werd opgesteld. De prostaat en de omringende lymfeklieren moeten worden verwijderd. En die operatie is dringend.

Maar eerder deze week kreeg Van den Abeele te horen dat de operatie wordt uitgesteld naar ten vroegste begin volgend jaar. Hij schrijft: 'Er is, sinds de vorige coronagolf, nog altijd een "inhaalbeweging" bezig. De agenda's zijn volgeboekt, wellicht met patiënten bij wie het nog dringender is.'

Maar de radiojournalist is ook boos. Niet op de zorgverlening, wel op al wie zich niet heeft laten vaccineren. De helft van de covidpatiënten op intensieve zorg is immers niet gevaccineerd, terwijl zij amper 10 procent van de totale bevolking uitmaken.

Van den Abeele wendt zich tot hen: ***'Beseft u dat u deel uitmaakt van een groep die er verantwoordelijk voor is dat mijn behandeling en die van talloze andere patiënten moet worden uitgesteld? En beseft u dat dit - sorry voor de dramatiek - voor mij en hen een kwestie van leven of dood kan zijn?'***

KORTE REFLECTIES VAN JAN ROLIES OP FACEBOOK

Kale bomen , zwarte vogels in de toppen.

Jan Rolies , 30 november 2021-

In de Tijd van zaterdag stond een interview met de gekende psychiater en spreker Dirk De Wachter . Hij is geopereerd en is begonnen met een 6 maanden durende chemo . Kanker .

Psychiater of trucker , ziekte kent geen onderscheid van personen . Is gezond leven (geen overdaad , geen alcohol , veel beweging) en sereen leven een garantie op een lang en gelukkig leven ? Neen .

De arts van lijf en ziel kent ook het ziekbed . Een beproeving , heette dat vroeger . Een mens wordt beproefd , wordt uit zijn dagelijkse sleur , uit zijn comfort zone en zekerheden gerukt. En nu ? Patiënt zijn . Patiënt komt van patire = lijden , ondergaan , dulden . Een patiënt lijdt met geduld.

Een ziekte is een inbraak in het leven, een breuk moment . Waar sta ik ? Wat rest mij nog ? Hoe is mijn toekomst ?

Andere vragen zijn niet te beantwoorden vragen : waarom ik en waarom nu ? Eigen schuld ?

Hij hoopt op beterschap en op nog een gelukkige tijd met zijn geliefden , hoopt op de heropname van zijn werk .

Indien niet : Als dat niet lukt , heb ik alleszins geleefd zoals Leonard Cohen (...) het zo mooi paradoxaal beschreef : ' Like a bird on the wire , I have tried in my way to be free . '

Als een vogel op een draad , heb ik geprobeerd om op mijn manier vrij te zijn .

Beterschap , Dirk De Wachter ,, blijf ons inspireren naar waarachtig leven , leven in vrijheid en mededogen .

Waar men gaat langs Vlaamse wegen , komt men Maria tegen .

Mei , Mariamaand . Halle , Mariastad , bedevaartsoord , de Weg om met zijn kapellekes . Moeder leerde ons altijd de basiliek binnen te gaan als we in ' t stad waren .

Vandaag wordt in Essenbeek een herstelde kapel aan de kerk ingewijd met een kieuw Mariabeeld.

Met onze Okra regio gingen we elk jaar op bedevaart naar een Mariaoord : Koksijde , Scherpenheuvel , Banneux . Een indrukwekkend ontroerend gebeuren met 900 biddende en zingende leden .

In 2020 en 2021 ging de bedevaart niet door . Op youtube staat een Mariaviering en onze leden kunnen thuis deze actief meevieren wanneer het hun past .

Maria blijft voor velen een persoon die er altijd zal zijn , die sterkt en troost . Bij haar beeld leggen mensen de rugzak neer en komen ze op adem en op verhaal . Ze weten dat een kind van Maria nooit verloren gaat .

Maria , de moeder van Jezus , oermoeder , de moederlijke kant van God , schoot en mantel . Zij is geen moedergodin , maar vervult wel die rol in de beleving . Zij bemiddelt tussen Jezus en de mens .

Ook in 2021 gaan mensen naar Maria .

Ieder blijft een kind tot zijn laatste levensdag . Moeder als ankerpunt in het bestaan . Velen zijn vervreemd van het kerkelijk instituut , maar ze wippen een kerk binnen om een kaars te ontsteken . Ze zoeken verbinding , aarding met het zijn , de grond , het geheim van leven en dood .

Maria blijft het archetype van moederschap , icoon van veiligheid , geborgenheid , absolute trouw en nabijheid . De hemelse moeder blijft oproepen naar haar te komen , kom naar mij , en mensen als kinderen gaan naar moeder . Zo was het , zo is het , zo zal het zijn .

Conflictvrije kruispunten .

Toen ik voor de eerste keer dit concept hoorde , was ik verrast . Een vondst ?

Een kruispunt is een twijfelpunt : wie heeft de voorrang ?

Oedipus ontmoette aan een kruispunt een andere man met gespan , er ontstond een ruzie en Oedipus doodde zijn kruispuntrivaal . Later bleek dat hij zijn vader gedood had . S. Freud construeerde er het oedipuscomplex mee . In feite is het complex een voorrangprobleem .

Indien ik het goed begrijp willen verkeerslichten de twijfel over voorrang en mogelijk voorrangconflicten met agressie voorkomen .

Ronde punten , rotondes , schakelen ook conflicten uit .

Of is een conflictvrij kruispunt een illusie ?

Gaan zelfsturende auto's een conflictvrij verkeer realiseren ?

Ik voelde dat in het concept meer zat . Wat ?

Is waar mensen samen komen , spreken en werken met elkaar geen kruispunt ?

Kan vergaderen een conflictvrij kruispunt zijn ?

Is de gespreksleider de agent die het menselijk verkeer regelt en de woordenstromen in goede banen leidt ?

Is een conflictvrije vergadering een ideaal ? Heraclitus meende dat eenheid ontstaat door een dialectische strijd .

E.Levinas verdedigde het na u , après vous . Niet ik , maar jij . Heeft dat principe geen grenzen ?

Conflicten zijn des mensen . Wij zijn allen verschillend .

Is de opgave niet een conflict te overstijgen ? Zonder verbaal geweld ? Zeker niet in oorlog .

Mensen komen elkaar tegen en daar ontstaan voorrangproblemen . Elke ontmoeting is een kruispunt . Is de kunst niet elkaar ondanks de conflicten en verschillen te ontmoeten en oplossingen te vinden ? Noemt men dat niet een constructief gesprek ?

De conflicten voorbij ?

Conflictvrije kruispunten , een rijk metafoor .

Ik ben er nog niet uit .

Herwaardering van de politiek .

Zij die beweren dat politici zakkenvullers zijn die de kiezers na hun gedane beloften snel vergeten , doen meer aan politiek dan ze denken .

Een dorpscafé is het lokaal parlement waarbij de toog het spreekgestoelte is . Brengt enkele mensen en het gesprek evolueert naar het handelen van politici .

Vlaanderen is een land van politici , dichters en filosofen .

Een volgende stap is nodig : participeren aan de politiek langs verenigingen , burgerbewegingen en partijen . Veel gemeenten organiseren info-avonden en streamen de gemeenteraden . Kansen tot inspraak . De toogpolitici moeten de gekozen politici vinden .

Op school zou men democratisch denken en handelen moeten leren . Niet door veel lessen over de politiek , maar door een democratische school met inspraak , overleg , schoolraden . Leren spreken , leren argumenteren en luisteren horen hierbij . Vroeger heette dit de retorica , de kunst in het openbaar het woord te nemen . Corona heeft ons het belang van de politiek doen ontdekken . Het is ieders zaak omdat politiek gaat over het samenleven .

Zoals reeds gezegd , de politiek is te belangrijk om het over te laten aan beroeps - en carrièrepolitici .

Burgers en politici moeten elkaar vinden door een beweging van toenadering , het overbruggen van kloven .

Transitie.

Transitie is een interessant en verhelderend concept , dat overal opduikt , een handvat om onze tijd te begrijpen en structuur te geven . Wij leven in een transitieperiode . Een oncomfortabele positie want het is een tussenin fase waarvan het einde niet vast ligt . Mensen laten een wereld achter zich en zijn onderweg naar iets nieuws , een nieuwe organisatie , een nieuw klimaatplan , een nieuwe staatshervorming , een nieuw politiek landschap , ...

De oude wereld werd onbewoonbaar en misschien met tegenzin gingen we op zoek naar een nieuw huis , nieuwe structuren , een nieuw samenleven .

Een oncomfortabele positie , tussen niet meer en nog niet , zonder de zekerheid snel aan te komen .

De sedentair wordt een nomade , met de rugzak .

Wij hebben de indruk det heel de wereld en alle samenlevingen in een versnelde transitieperiode zitten . Alles is aan het schuiven .

Denk aan #Me Too , de Woke, de zoektocht naar nieuwe energieën , het terrorisme , de immigratie , de islam , de verstedelijking , de lege kerken , een pandemie , de klimaatveranderingen , de digitalisering en de A.I. , de individualisering van de leefwerelden , de sociale media ,...

Een ander aspect is de ongelijktijdigheid van de transities en transformaties . Elke dimensie in transitie heeft zijn proces en is nergens hetzelfde . Mentaal kunnen mensen in verschillende werelden tegelijkertijd leven .

Nu ik ouder word , is deze ervaring misschien niet altijd prettig . In plaats van te genieten van de rust , de stabiliteit en de continuïteit , blijf ik zoals veel senioren in beweging . Het onzekere boezemt vrees in en fascineert . Een nieuwe , andere wereld krijgt vorm met zijn uitdagingen, winst en verlies. Terug keren naar de tijd van toen heeft geen zin . Daar bij die molen ...in de stille Kempen ... voorbij . Resten ons momenten van nostalgie en folklore , maar we leven reeds elders .

Het concept transitie duidt een dynamisch proces aan , voorbij conservatief of progressief . In transitie zijn betekent dat de samenleving in allerlei dimensies en aspecten in beweging is. Zygmunt Bauman spreekt van een fluïde samenleving .

Ik kan me nog steeds verbazen over onze wereld in transitie , ook mijn eigen wereld . Niet langs de weg blijven staan, maar meestappen.

Hoe de organisatoren achter het coronaprotest toch niet zo apolitiek blijken als ze beweren

Bruno Struys in De Morgen 25 november 2021

De organisatie achter de betoging van zondag (21 november 2021) tegen de coronapas blijkt nauw gelieerd met Schild & Vrienden, de groep van Dries Van Langenhove, Kamerlid voor Vlaams Belang. Ook al is alles eraan gedaan om dat stil te houden.

“We zijn apolitiek”, zei Sarah Melis, in De afspraak, de dag nadat ze 35.000 betogers op de been bracht onder de noemer Samen Voor Vrijheid. Dat was haar antwoord toen presentatrice Phara de Aguirre vroeg of ze voor deze betoging niet met politieke organisaties had samengewerkt.

Een dag later schreef Het Observatorium, een website die onderzoek doet naar extreemrechts, dat Melis tijdens de betoging rondliep met een trui van Feniks.

Feniks is een nieuwe groep, die blijkt te bestaan uit verschillende leden van Schild & Vrienden, de organisatie van Dries Van Langenhove. Het Kamerlid van Vlaams Belang en acht (voormalige) leden van Schild & Vrienden riskeren vervolging voor racisme en inbreuken op de negationismewet of antidiscriminatiewet. Een groepsfoto van Feniks toont dat de meeste leden ook deel uitmaken van Schild & Vrienden.

Melis droeg een Feniks-trui op de betoging en liep vlak voor de Feniks-groep uit, die een spandoek droeg met het logo van Melis' organisatie Samen Voor Vrijheid. In een mededeling zegt Melis dat ze geen deel uitmaakt van de groep. “Hun groep gaf mij die trui cadeau op de betoging”, klinkt het. “Gezien de regenachtige novemberdag was ik daar heel dankbaar voor.” Ze vindt het een foute perceptie.

MEER DAN EEN TRUITJE

Melis is al zeker sinds dit voorjaar betrokken bij protesten tegen de coronamaatregelen. Ze trok aan de kar bij Europeans United, die in mei minstens duizend betogers bijeenbrachten in Terkamerbos. Op Facebook nodigde ze toen Dries Van Langenhove uit voor die betoging. In oktober maakte Europeans United plannen voor een nieuwe manifestatie, die alle groepen

tegen de coronamaatregelen zou samenbrengen, maar een week later vertrok Sarah Melis bij de beweging.

“Er was al een tijdje onvrede omdat ze banden heeft met extreemrechts, met Dries Van Langenhove en met Vlaams-nationalistische studentenverenigingen”, zegt Tom Meert van Europeans United. “Bij ons is iedereen welkom op de betoging, maar de zaak verandert wanneer één bepaalde strekking die betoging mee gaat organiseren. Mensenrechten zijn niet links of rechts.”

Melis vertrok en organiseerde de betoging samen met Ezra Armakye. Op Facebook profileerde ook een zekere Stephan Vanberingen zich als medeorganisator. Hij is samen met Melis en Armakye de beheerder van de Facebook-groep ‘Protest tegen de coronamaatregelen’, een gesloten groep met bijna 10.000 leden. Nagenoeg alle berichten in die groep zijn van de hand van Vanberingen.

Vanberingen deelt op zijn eigen profiel ook het officieel persbericht “namens Ezra Armakye, Sarah Melis, mezelf en de organisatie van de betoging gisteren”.

De Morgen en zusterkrant Het Laatste Nieuws konden achterhalen dat de naam een pseudoniem is van Sacha V., die deel uitmaakt van zowel Feniks als van Schild & Vrienden. De 33-jarige Sacha V. is geboren in Beringen. Hij heeft nog een tweede profiel op Facebook waarop hij zich Stephan Patrick noemt. Hij plaatst meerdere foto’s met een trui van Schild & Vrienden. In zijn studententijd maakte Sacha V. deel uit van de uiterst-rechtse studentenvereniging NSV, voor wie hij onder meer een debat modereerde tussen Mark Demesmaeker van N-VA en Gerolf Annemans van Vlaams Belang. Hij was in die tijd ook lid van Jong N-VA. In 2013 werd hij voorzitter van de nieuwe Jong-N-VA-afdeling Demervallei.

Vijf jaar eerder had hij ook al een nieuwe lokale afdeling opgericht van de Vlaams Volksbeweging. Sacha V. was ook actief bij het extreemrechtse Voorpost en schreef tot begin 2017 voor Scepter, de website die intussen vervelde tot Palnws.

Melis werkte nauw samen met Sacha V., die terzelfder tijd de groep Feniks oprichtte. Het is onduidelijk of Feniks een opvolger is van Schild & Vrienden, dat uit de as herrijst, of enkel is opgericht om anticoronaprotesten te organiseren met een naam die geen bijklank heeft van extreemrechts, of van een vervolging voor racisme. Sacha V. en Dries Van Langenhove weigeren uitleg te verschaffen.

TIPS VAN VAN LANGENHOVE

Van Langenhove biedt evenmin openheid over zijn rol bij Feniks, of bij de organisatie van de betoging, maar in elk geval kwam hij zelf tussen toen de link tussen Feniks en Sarah Melis naar boven kwam. Uit berichten op Telegram blijkt dat hij haar communicatieadvies gaf.

“Gewoon een kort berichtje van enkele zinnen”, tipte Van Langenhove haar. “Ik ben geen lid van Feniks. Samen Voor Vrijheid brengt mensen samen bla bla tegen bla bla over de grenzen heen bla bla.”

Van Langenhove wil daar niet op reageren. Moeten de 35.000 betogers van zondag daarom als extreemrechts worden weggezet? Allerminst. Zij konden niet weten wie schuilging achter organisator Stephan Vanberingen en de groep Feniks.

Net dat gebrek aan transparantie roept vragen op. “Vincit omnia veritas” is het korte lijstje biografie op het Telegram-profiel van Sarah Melis. De waarheid overwint alles. Melis is onbereikbaar sinds haar passage in De afspraak op maandagavond.

N-VA-aanval op Hannah Arendt Instituut beroert gemoederen

Tex Van berlaer - Journalist Knack.be

N-VA-parlementslid Nadia Sminate vraagt dat de Vlaamse subsidies voor het Hannah Arendt Instituut worden stopgezet. Bevoegd minister Bart Somers (Open VLD) wil daar niet van weten. Ondertussen nemen de vier Vlaamse rectoren het op voor het Mechelse onderzoekscentrum.

N-VA-aanval op Hannah Arendt Instituut beroert gemoederen

Bart Somers (Open VLD) op 25 november 2021. © Belga

'De Vlaming had naar aanleiding van Sihame-gate een duidelijke boodschap voor beleidsmakers: wees selectief en gedegen in uw subsidiebeleid.'

Met een verwijzing naar de schandalen rond Sihame El Kaouakibi, vroeg Vlaams Parlementslid Nadia Sminate (N-VA) dinsdagnamiddag de stopzetting van de subsidies voor het Hannah Arendt Instituut.

Dat onderzoekscentrum werd in mei vorig jaar gelanceerd en buigt zich over maatschappelijke thema's als polarisering, diversiteit en migratie. Naast onderzoek verzorgt het ook workshops, bijvoorbeeld voor politieagenten en leerkrachten.

Aan de leiding staat historicus en criminoloog Christophe Busch. Eerder was Busch algemeen directeur van het museum over de Holocaust en mensenrechten Kazerne Dossin.

Het Hannah Arendt Instituut, gehuisvest in het Mechelse stadhuis, kreeg bij aanvang 235.000 euro subsidie van Vlaams minister van Integratie en Inburgering Bart Somers (Open VLD). Het is de bedoeling dat die som jaarlijks wordt herhaald.

**Reactie van de rectoren van vier Vlaamse universiteiten
'Wetenschap is er niet voor wetenschappers, maar voor de wereld'
Hannah Arendt**

Knack digitaal 01/12/21

Luc Sels Herman Van Goethem Rik Van de Walle Caroline Pauwels

'In tijden van snel toenemende polarisatie is het extra belangrijk om niet voort te gaan op 'buikgevoel', maar je in de mate van het mogelijke te baseren op vaststellingen uit kwaliteitsvol onderzoek', schrijven rectoren Caroline Pauwels (VUB), Herman Van Goethem (UAntwerpen),

Rik Van de Walle (UGent) en Luc Sels (KU Leuven). Ze leggen in deze bijdrage uit waar het Hannah Arendt Instituut voor staat, nadat er in het Vlaams parlement vanuit N-VA en Vlaams Belang opgeroepen was om de subsidies stop te zetten.

In de Commissie Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering kreeg gisteren het Hannah Arendt Instituut, naast veel lof, het hard te verduren door Vlaams volksvertegenwoordigers Nadia Sminate (N-VA) en Sam Van Rooy (Vlaams Belang). Nog tijdens de voorstelling van de werking van het instituut werd er een persbericht uitgestuurd waarin Nadia Sminate (N-VA) het instituut omschreef als "een veredeld communicatiebureau van de links-liberale visie op stedelijkheid en burgerschap" en opriep om subsidies stop te zetten. Als rectoren van de vier bij het Hannah Arendt Instituut betrokken universiteiten (VUB, UAntwerpen, UGent & KU Leuven) betreuren wij deze tendentieuze omschrijving van het Hannah Arendt Instituut en vinden wij het van groot belang te verduidelijken waar het Instituut voor staat.

Academisch burgerschap

Wetenschap is er niet voor wetenschappers, maar voor de wereld. Daarom proberen universiteiten hun kennis en inzichten actief uit te dragen. Zo willen we met het Hannah Arendt Instituut professionals, beleidsmakers en burgers inspireren om aan de slag te gaan met wetenschappelijke inzichten rond diversiteit, stedelijkheid en burgerschap. Ook bij zulke thema's draagt een stevige wetenschappelijke basis bij aan een gedegen dialoog.

Wetenschap is er niet voor wetenschappers, maar voor de wereld.

Nieuwe wetenschappelijke inzichten kunnen een grote maatschappelijke meerwaarde bieden. In de gedrags- en maatschappijwetenschappen is de weg van wetenschap naar beleidsontwikkeling en de concrete praktijk vaak lastig en lang. Kennis in zulke disciplines blijft te vaak onderbenut, wellicht omdat de aanwending ervan al eens op ideologische muren, voorafnames of zelfs vooroordelen botst. We vinden het onze taak om die kennis onder de aandacht te brengen. Het Hannah Arendt Instituut heeft die ambitie om kennis buiten de universiteitsmuren te verspreiden, meer bepaald rond thema's als diversiteit, stedelijkheid en burgerschap. Omdat die kennis ertoe doet. Omdat ze belangrijk is.

Nood aan voortschrijdend inzicht

Net bij 'moeilijke' maatschappelijke thema's is er een grote nood aan voortschrijdend inzicht. In gesprekken over complexe thema's zoals migratie of vrije meningsuiting verhinderen desinformatie en ideologische vooringenomenheid al te vaak de mogelijkheid om tot een werkbare oplossing te komen. Gedegen empirische vaststellingen zijn in dat geval een goede basis en een mogelijkheid om elkaar te vinden. Ook het tegenovergestelde is waar. Een gebrek aan wetenschappelijke zorgvuldigheid en verdieping is een voedingsbodem voor toxische polarisatie. Hannah Arendt besteedde haar hele leven aan het 'proberen verstaan': verstaan wat niet begrijpelijk is, omdat we er 'met onze neus opzitten'. Ze vraagt ons te bedenken wat we 'aan het doen zijn'. Ze pleitte daarbij hartstochtelijk voor het 'denken voor zichzelf', soms tegen vrienden en vooroordelen in. Voortschrijdend wetenschappelijk inzicht en permanente dialoog helpen ons daarbij.

De maatschappelijke nood is er. De wetenschappelijke onderzoeksresultaten zijn er eveneens. Met het Hannah Arendt Instituut werken we aan de valorisatie daarvan: wetenschappelijke inzichten waardevol maken voor de samenleving. In het Hannah Arendt Instituut reiken we burgers kennis en onderzoeksresultaten aan via podcasts, video's en events. Met gerichte

vormingen bereiken we professionals. Via rapporten en rondetafelgesprekken spreken we beleidsmakers aan, altijd met openheid voor dialoog en respectvol debat. Want vooral in handen van die groepen, wordt de kennis impactvol.

We reiken met het Instituut nadrukkelijk de hand aan het middenveld en aan burgers die 'in de praktijk staan' en een constructieve bijdrage willen leveren aan de samenlevingsopbouw. We kunnen leren uit hun bevindingen en zo inspelen op hun vragen naar verder onderzoek.

Het Hannah Arendt Instituut is een schakel tussen universiteit en samenleving. De medewerkers van het Instituut onderzoeken hoe je het sociaal weefsel kan versterken in de sportbeoefening. Ze onderzoeken hoe polarisatie, desinformatie en haatspraak ons referentie- en handelingskader beïnvloeden en adviseren lokalen besturen en andere overheidsdiensten om daar gepast op te reageren. Ze bundelen kennis over hoe steden en gemeenten omgaan met de complexe uitdagingen van vandaag en bouwen mee praktijkgemeenschappen uit om andere steden te inspireren en ze te laten leren van elkaar.

Buikgevoel of wetenschap

Doet de confrontatie met een nieuw inzicht soms pijn? Jazeker, en van mening veranderen is niet altijd makkelijk. Het schuurt en het trekt soms om jezelf een nieuw denkbeeld eigen te maken, het beleid te veranderen of een nieuwe methode uit te proberen. In tijden van snel toenemende polarisatie is het extra belangrijk om niet voort te gaan op 'buikgevoel', maar je in de mate van het mogelijke te baseren op vaststellingen uit kwaliteitsvol onderzoek. Universiteiten mogen niet achteroverleunen en moeten de desinformatie tegengaan en de samenleving voeden met de eveneens voortdurend evoluerende inzichten uit wetenschappelijk onderzoek.

Met een organisatie als het Hannah Arendt Instituut nemen we die verantwoordelijkheid op om onze kennis in de wereld te brengen, voor iedereen die ermee aan de slag wil. Die kennis is natuurlijk niet te nemen of te laten. Ze is basis voor dialoog, debat en praktijkvorming. Het Instituut is, als het ware, een academische vorm van burgerschap. We willen over ideologische grenzen heen kijken en samen met andere maatschappelijke actoren tot oplossingen komen. Daar heeft de wereld meer nood aan. Niet minder.

Wat informatie over Hannah Arendt

Hoe kunnen we mens blijven? het werk van de Duits-Joodse filosofe Hannah Arendt blijft een eyeopener

Uit Knack van 06/03/2019 - Peter Venmans

In tijden van fake news, afbrokkelend moreel bewustzijn en ecorealisme blijft het werk van de Duits-Joodse filosofe Hannah Arendt een eyeopener.

Hoe kunnen we mens blijven? het werk van de Duits-Joodse filosofe Hannah Arendt blijft een eyeopener

Hannah Arendt moet op dit moment zowat de meest geciteerde denkster van de twintigste eeuw zijn. Haar uitspraken en ideeën zijn geliefd bij politici, woordvoerders, opiniemakers, columnisten en bloggers van allerlei strekkingen. Vaak gebeurt dat citeren een beetje uit de losse pols, want niet iedereen heeft Arendt grondig gelezen, en regelmatig gebruikt men haar gewoon als autoriteit om het eigen gelijk te bewijzen. Toch is de citeerwoede ook een teken van de blijvende relevantie van deze filosofe, die in Duitsland als Joodse geboren werd en in 1941 in de Verenigde Staten belandde. Daar leerde ze Engels, verwierf ze na verloop van tijd het

Amerikaanse staatsburgerschap waardoor ze niet langer staatloos was en schreef ze boeken als *The Origins of Totalitarianism* en *Eichmann in Jeruzalem*, met de beroemd geworden ondertitel *Een verslag over de banaliteit van het kwaad*.

Hannah Arendt beweerde dat je nog beter een misdadiger dan een vluchteling kon zijn, want een misdadiger beschikt tenminste nog over rechten.

Hoe komt het nu dat deze filosofe uit de twintigste eeuw nog altijd zo actueel is? En waaruit bestaat die actualiteit dan? Wat zou Hannah Arendt bijvoorbeeld vinden van het vluchtelingenprobleem, het oprukkende populisme, de opstand van de gele hesjes of de klimaatmarsen?

Vluchteling

Sinds Arendt in 1975 overleed, is de interesse in haar werk almaar gegroeid. Toen Donald Trump twee jaar geleden tot president verkozen werd, kwam *The Origins of Totalitarianism* zelfs weer op de Amerikaanse bestsellerlijsten terecht, samen met 1984 van George Orwell. Bij velen in de VS leefde blijkbaar de vrees dat de Amerikaanse democratie het zou kunnen begeven om plaats te maken voor iets wat heel sterk op het totalitarisme van vroeger lijkt. In haar lijvige historische studie, gepubliceerd in 1951, beschreef Hannah Arendt hoe in Duitsland een totalitaire staat ontstond uit een democratie. Hitler was immers door verkiezingen aan de macht gekomen. Vandaag lijkt de Amerikaanse democratie sterker verankerd dan de toenmalige Duitse Weimarrepubliek, maar zekerheden zijn er op dat gebied niet.

Arendt beschrijft hoe het totalitarisme zijn voedingsbodem vond in een maatschappij die ten prooi was aan onzekerheid. Er heerste in de jaren twintig een algemeen verspreid gevoel van onveiligheid, onder meer door de enorm hoge werkloosheidscijfers. Het economische systeem kon geen arbeiders meer gebruiken, waardoor honderdduizenden overbodig werden en een precair bestaan leidden. Tegelijk was de periode na de Eerste Wereldoorlog er een van bloedige burgeroorlogen, met grote vluchtelingenstromen tot gevolg.

Ook Arendt werd een vluchteling. In 1933 vertrok ze noodgedwongen uit Duitsland omdat de Gestapo haar op de hielen zat. En in 1941 vluchtte ze ook uit Frankrijk, waar ze als onderdaan van een vijandelijke mogendheid geïnterneerd was in het concentratiekamp van Gurs. De bittere ironie was natuurlijk dat ze op dat moment door de Neurenbergse rassenwetten al staatloos geworden was, dus strikt genomen niet eens meer een Duitse burger. Pas in 1951 zou ze het Amerikaanse staatsburgerschap verwerven.

Het vluchtelingenprobleem, dat natuurlijk nog altijd uiterst actueel is, bewees volgens Arendt dat universele mensenrechten krachteloos zijn als er geen rechtsorde bestaat die deze rechten garandeert. Wie als vluchteling de burgerrechten van het land van herkomst kwijtraakte, werd volkomen rechteloos. Vluchtelingen verloren 'het recht om rechten te hebben', wat hen tot overbodige personen maakte. Arendt beweerde dat je nog beter een misdadiger dan een vluchteling kon zijn, want een misdadiger beschikt tenminste nog over rechten.

Arendts kritiek op het discours van de mensenrechten wordt vandaag graag aangegrepen door politiek rechts. Een jaar geleden schreef Bart De Wever bijvoorbeeld dat Arendt pleitte voor het herstel van de natiestaat, omdat die tenminste juridische bescherming bood aan haar burgers. Het tegendeel is waar: Arendt had juist laten zien dat de natiestaten niet in staat waren gebleken om de rechten van al hun burgers, ook die uit minderheidsgroepen, te garanderen. Arendt

pleitte dan ook niet voor de natiestaat maar voor de rechtsstaat tout court, die alleen kan werken met sterke democratische instellingen die de vrijheid van iedere burger garanderen.

Gedachteloosheid

Het griezelige aan het totalitarisme is dat het systeem zich op een bepaald moment razendsnel gaat ontwikkelen, maar daar gaat wel een lang proces aan vooraf waarin het nog mogelijk is om het tij te keren. Opdat totalitarisme kan ontstaan, moeten eerst de geesten rijp gemaakt worden. Lees: moet in de hoofden en de harten van de mensen het gewone morele bewustzijn afgebroken worden om plaats te maken voor wat Arendt 'gedachteloosheid' noemt, een begrip dat verwant is aan 'de banaliteit van het kwaad'. Het kwaad kan zich pas voltrekken als we er niet meer bij stilstaan, als ons geweten voldoende afgestompt is.

Het klaarmaken van de geesten gebeurt door middel van alle propagandatechnieken die op een gegeven moment voorhanden zijn. In de jaren dertig waren dat affiches, kranten, grote meetings, radio, film; vandaag hebben we het internet en de sociale media. Arendt lijkt hier niet meer van nut omdat ze het digitale tijdperk niet meegemaakt heeft, maar dat het internet gebruikt kan worden voor propaganda en voor het klaarmaken van de geesten, weten we inmiddels wel. En zou het niet kunnen dat onze collectieve smartphoneverslaving nieuwe vormen van gedachteloosheid geïnstalleerd heeft? Er wordt steeds meer gecommuniceerd en steeds minder gedacht.

Het totalitarisme maakt stelselmatig gebruik van de gevoelens van onveiligheid bij grote groepen mensen. De aantrekkingskracht van de totalitaire droom is dan ook dat de belofte dat de overbodigheid opgeheven zal worden als eenmaal de nieuwe orde tot stand gekomen is. Iedereen zal dan geborgenheid vinden in het grote zingevende geheel. Het perverse is echter dat de totalitaire werkelijkheid, zodra die een feit is, precies tot het omgekeerde leidt: men creëert alleen maar meer overbodigheid, want als alleen de totaliteit, alleen het geheel belangrijk is, dan kunnen de onderdelen gemakkelijk vervangen worden. Arendt beschrijft het proces van totalisering als een systematische ontmanteling van de menselijkheid, en dat maakt haar ook nu nog actueel. Hoe kunnen we mens blijven in systemen die ons gedachteloos willen maken?

Ik denk niet dat Arendt zelf zou meelopen in een klimaatmars. Meelopen was sowieso haar stijl niet.

Founding Fathers

Arendt schreef overigens niet alleen over het ontstaan van het historische totalitarisme maar ook over haar eigen actualiteit: de Verenigde Staten in de jaren vijftig en zestig, tot en met het Watergateschandaal, dat in 1974 president Nixon tot aftreden dwong. Arendt koesterde een grote bewondering voor de Amerikaanse politieke traditie zoals die geïnitieerd was door de Founding Fathers. In haar grote studie Over revolutie uit 1963 loofde ze de Amerikaanse revolutie die er volgens haar in geslaagd was om duurzame democratische instellingen tot stand te brengen, dit in tegenstelling tot de Franse revolutie, die geleid had tot de terreur van Robespierre en het despotisme van Napoleon Bonaparte. Ook alle linkse revoluties die het Franse model volgden, van Rusland tot Cuba, hadden de burgerlijke vrijheden vernietigd. In de VS had men evenwel begrepen dat het primair om de vrijheid, niet om het welzijn van de burgers ging, en daar stonden de Amerikaanse republikeinse instellingen garant voor. (Deze opvattingen

maakten haar overigens niet populair in de jaren zestig, die zowel links als anti-Amerikaans waren.)

Maar hoe enthousiast Arendt ook was over de Amerikaanse politieke traditie, ze merkte ook hoe regelmatig totalitaire tendensen de kop opstaken. Een interessant en verrassend actueel essay in dat opzicht is *Liegen in de politiek*. Het werd geschreven naar aanleiding van het uitlekken van de Pentagon Papers in 1971, waaruit bleek dat de Amerikaanse overheid haar burgers jarenlang voorgelogen had over de oorlog in Vietnam. Volgens Arendt heeft liegen altijd tot de politieke mores behoord en daarom moeten we als burgers alert blijven op wat politici zeggen. In een goed werkende democratie wordt een politicus die de waarheid verdraait tot de orde geroepen, zoals onlangs is gebeurd met minister Joke Schauvliege. Als liegende politici gewoon blijven zitten, zoals ook weleens voorkomt, is er een probleem met de geloofwaardigheid van de democratie.

Bij de Pentagon Papers was er echter meer aan de hand dan gewoon liegen. Uit die documenten werd duidelijk dat de Amerikaanse overheid helemaal niet geïnteresseerd was in de waarheid omtrent de oorlog in Vietnam, het ging de beleidsmakers alleen nog om beeldvorming. Ze hadden al snel door dat de oorlog niet gewonnen kon worden en de vraag was nu hoe ze de propagandaslag konden winnen. Hoe een hopeloze oorlog verkopen aan het publiek? De oorlog werd een marketingprobleem, wat bedreigend is voor de democratie, omdat de politiek dan niet langer een zaak van vrije burgers is die zich om de res publica bekommeren maar van marketeers die het beroepshalve gewend zijn om de waarheid te manipuleren. Arendt voegde daar overigens de probleemoplossers aan toe: zij gingen uit van hypothesen die een eigen leven gingen leiden en niet meer met de werkelijkheid op het veld correspondeerden. en de sociale media.

Als het gaat over de manipulatie van de waarheid, over fake news, alternative truths en post truth, dan is het natuurlijk onvermijdelijk om aan Trump te denken, de man die rijk werd dankzij de media en de maffia, en die ingezien heeft dat het loont om systematisch de waarheid te manipuleren. Door de hele tijd bullshit te verkopen, door de ene leugen op de andere te stapelen, wordt het hele idee van waarheid ondermijnd, waardoor op den duur ook de betrouwbare mensen ongeloofwaardig worden. Daarmee verdwijnt elk gezag. Parrèsia - het Griekse woord voor het spreken van de waarheid - wordt dan onmogelijk, en het totalitarisme is niet veraf. Als eenmaal de geloofwaardigheid verdwenen is, is alles mogelijk en kunnen we het onverwachte verwachten. En hoe driester de leugen, hoe beter ze haar doel dient, namelijk het ondermijnen van het morele patroon van burgers. Dat is precies wat Arendt analyseerde in haar totalitarismeboek en wat nog altijd actueel is.

Troostrijke illusies

De analyse die Arendt gaf van haar tijd oogt bijzonder somber. In elk geval wilde ze korte metten maken met troostrijke illusies. Haar doel was het om zonder enige vooringenomenheid de wereld tegemoet te treden. Pessimistisch was ze evenwel nooit, want pessimisme berust, net als optimisme, op het bijgeloof dat de geschiedenis voorspelbaar is en dat het alleen maar slechter of alleen maar beter kan gaan. Dat laatste is bijvoorbeeld de opvatting van sommige zogenaamde 'ecorealisten' die geloven dat de techniek al onze klimaatproblemen zal oplossen. Het is maar de vraag hoe realistisch dat is. Arendt geloofde helemaal niet dat het beste nog voor ons lag, maar ze gaf ook niet toe aan doemdenken. Ze was niet pessimistisch of optimistisch, maar had hoop. En die hoop had te maken met haar inzicht dat de geschiedenis een zaak is van

menselijk handelen. Zolang mensen zich verenigen om samen iets in gang te zetten, kan het nog alle kanten uit.

De menselijke werkelijkheid wordt volgens Arendt gekenmerkt door 'nataliteit'. Dat is een biologisch gegeven: de soort homo sapiens hernieuwt zich voortdurend omdat er steeds opnieuw kinderen geboren worden. Nataliteit is voor Arendt echter ook een politiek feit: wij zijn als mensen altijd in staat om door gezamenlijk te handelen nieuwheid in de wereld te brengen. Politiek gaat precies daarover: over macht, gedefinieerd als 'het menselijke vermogen niet slechts te handelen, maar in eensgezindheid te handelen', zoals ze in *Over geweld* schrijft.

Gele hesjes

Voor Arendt ligt de echte macht niet bij de zittende regering maar bij het volk. We, the people... Men kan dat een vorm van 'populisme' noemen, al gebruikte Arendt die term niet omdat die nog niet ingeburgerd was in de politieke theorie. Het betreft dan echter niet een populisme van bovenaf, niet het autoritaire populisme van een leider of een partij die claimt rechtstreeks het hele volk te vertegenwoordigen, zoals je dat vandaag in zo veel landen ziet. Dergelijke top-down-populisten houden niet van checks and balances die de vrijheid van de burger garanderen. Ze houden ook niet van de scheiding der machten: ze vinden het parlement eigenlijk overbodig en lastig, voelen dedain voor de autonomie van rechters, willen de vrije pers aan banden leggen, de vakbonden, de middenorganisaties en te lang en leste ook alle vrije associaties van burgers.

Een dergelijk soort populist was Arendt vanzelfsprekend níét. Haar 'populisme', als je het zo mag noemen, was er niet een van het volk als collectief maar van individuele, vrije burgers die de publieke zaak ter harte nemen en zich verenigen om bepaalde doelen na te streven. Heel vaak gaat het daarbij om verzet tegen de zittende macht. Het werk van Arendt was bijvoorbeeld in de jaren tachtig erg populair bij de dissidente intellectuelen rond Solidarnosc in Polen of Charta 77 in Tsjecho-Slowakije. Dichter bij huis kun je denken aan de opstand van de gele hesjes en de klimaatbetogers, al hebben die natuurlijk niet allemaal Arendt gelezen. Maar hun verzet zou zeker op Arendts belangstelling kunnen rekenen. De vraag is of ze zich ook solidair zou verklaren.

Het klimaat

In elk geval was Hannah Arendt geen ecologische denker, zoals haar vriend Hans Jonas dat wel was met zijn 'groene bijbel' Het principe verantwoordelijkheid. Arendts denken was uitgesproken antropocentrisch: politiek is voor haar louter een zaak van menselijke pluraliteit, van hoe mensen macht verwerven en een gemeenschap vormen. Ze stelde zich de vraag hoe wij ons tot elkaar verhouden, niet hoe wij ons als mensen verhouden tot onze natuurlijke omgeving en tot de niet-menselijke dieren. Haar opvatting van amor mundi of liefde voor de wereld is in dat opzicht dan ook begrensd. Arendt was duidelijk een filosofe van vóór het verslag van de Club van Rome (1972) dat stelde dat er grenzen waren aan de groei.

Burgerlijke ongehoorzaamheid

Hoewel Arendt dus geen ecologische filosofe was, zou het ecologische verzet haar wel erg geïnteresseerd hebben als politiek fenomeen. Ze schreef bijvoorbeeld over het thema van de burgerlijke ongehoorzaamheid, dat haar na aan het hart lag. Burgerlijke ongehoorzaamheid is volgens haar een wezenlijk onderdeel van een levende democratie. Het parlement kan weliswaar nieuwe wetten goedkeuren, maar de druk om dat te doen komt voort uit de burgers die niet instemmen met oude wetten. Tegelijk kun je niet zomaar de oude wet overtreden

voordat er een nieuwe van kracht is. Arendt had grote bewondering voor protestbewegingen die geweldloos bleven en die zich politiek organiseerden.

Homo Deliveroo: Het verhaal van een fietskoerier, alsof je midden in finale van wielervedklasseker zit

DeWereldMorgen 14 november 2021

In Homo Deliveroo neemt socioloog Herman Loos je mee in het leven van een fietskoerier. Een must-read voor iedereen die in de debatten over de moderne arbeidsmarkt steeds maar zit te wachten op de stem van de mensen die er werken.

Het moet ongeveer een jaar geleden zijn. Ik zit op het kot van een vriendin in de Tiense straat. We hebben geen zin om naar buiten te gaan en besluiten dus om via Deliveroo eten te bestellen. Het eten komt van Domus, een restaurant in dezelfde straat als haar kot. Als ik me niet vergis nam ik een portie stoofvlees en zij een koninginnenhapje, ze neemt altijd een koninginnenhapje. Het kot heeft geen bel, dus wanneer het eten aankomt, wordt ze opgebeld.

Nu, ongeveer een jaar later dus, lees ik een getuigenis over werken voor Deliveroo. Een fietskoerier vertelt een verhaal over een jongedame die een portie stoofvlees besteld had van restaurant Domus in de Tiense straat en dat laat leveren in diezelfde straat aan een adres zonder deurbel. "Fair enough", schrijft hij, toch merkkelijk geërgerd, "maar dan kan je toch ook wat attenter staan wachten wanneer je een maaltijd bestelt."

Ik moet lachen en stuur een foto van de pagina naar mijn vriendin. "Waren wij dat niet?" Meteen antwoord: "hahaha ja, welk boek is dat?"

De arbeidsmarkt: wie wil daar nu werken?

De naam van het boek is Homo Deliveroo, dwangarbeider van de weg. Het is geschreven door Herman Loos, een socioloog die een jaar lang voor Deliveroo ging werken. Na het lezen van het boek ben ik er nog meer van overtuigd dat iedereen die zichzelf socioloog wil noemen eens iets gelijkaardig zou moeten doen.

In de vakken die ik volgde in de opleiding sociologie aan de KU Leuven werd Deliveroo doorgaans gebruikt als typevoorbeeld om te spreken over 'de modernisering van de arbeidsmarkt' die dankzij de 'slimme' technologie steeds meer 'flexibel' en 'wendbaar' zal worden.

De grote afwezige in debatten over de arbeidsmarkt zijn vaak de mensen die er werken

In praatprogramma's met de verschillende variaties liberale politici, arbeidsmarktspecialisten en andere professionele praatjesmakers is het vaak diezelfde blik van bovenaf die het kader van de discussie vormt. De grote afwezige in zulke debatten over de arbeidsmarkt zijn de mensen die er werken.

Er is een Afrikaans spreekwoord dat zegt: “Zolang de leeuwen geen vertellers hebben, zullen de verhalen over de jagers gaan.” Met Herman Loos hebben de leeuwen, hebben de fietskoeriers van Deliveroo hun verteller. Loos is een goede verhalenverteller. Hij brengt verslag uit van werken voor Deliveroo alsof je meegezogen wordt in de finale van een wielersklassieker.

“De rider-app heeft geld in mijn kop geplant”

Homo Deliveroo is zeker geen eenzijdig negatief verhaal. Daar had ik vooraf wat schrik voor, maar Loos schrijft opvallend positief over kunnen werken zonder te moeten solliciteren, ritme zoeken en vinden en de romantiek van de avondshift fietsen tot na zonsondergang. In 2020 volbrengt hij 750 maaltijdleveringen in Leuven, goed voor drieduizend kilometer en twintigduizend hoogtemeters -dat zijn twaalf beklimmingen van de mythische Mont Ventoux of driehonderd keer de Berendries.

“Als je ervan kon leven, zou ik nooit nog een andere job doen”

“Als je ervan kon leven”, schrijft Loos, “zou ik nooit nog een andere job doen.” Daar zit nu net het probleem. Het beroep op zich mag dan wel mooi zijn. De manier waarop het georganiseerd is, is dat veel minder. In het begin kan je nog in de illusie verkeren dat je door op de juiste momenten te rijden of door slim bestellingen aan te nemen of te weigeren het algoritme naar je hand kan zetten en zodoende meer zal verdienen. Uiteindelijk speelt het vrije spel van vraag en aanbod iedereen tegen elkaar uit en zal wie het meest behoeftig is voor het minste geld gaan werken.

De verregaande uitbuiting maakt het niet enkel financieel moeilijk. Loos beschrijft ook heel helder de vervreemding die slaaf zijn van je eigen gsm voortbrengt. “De rider-app”, schrijft hij, “heeft geld in mijn kop geplant.” Eigenlijk word je er permanent toe aangezet om je te gedragen als een homo economicus die kosten en baten afweegt. Wachttijden zijn bijvoorbeeld niet vergoed. Dat verklaart voor een stuk de auteur zijn ergernis toen hij in de Tiensestraat stond te wachten om de portie stoofvlees te leveren. Het besef dat je geld aan het verliezen bent, maakt het wachten nog een stuk vervelender.

Verzet begint bij informatie

Homo Deliveroo doet meer dan beschrijven hoe het is om voor Deliveroo te werken als fietskoerier. Loos legt helder uit waarom het statuut van zelfstandigen voor koeriers pure oplichterij is, met veel humor toont hij de irrationaliteit van het zogenaamd zelflerende algoritme van de app aan en hij schetst zelfs een beeld van hoe het allemaal anders en beter zou kunnen werken.

Homo Deliveroo is een must-read

Homo Deliveroo is niet zomaar een verhaal over een fietskoerier. Het is zelfs niet enkel een verhaal over de groeiende precarisering (steeds meer mensen komen terecht in een precaire of kwetsbare toestand - PDW) aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Uiteindelijk is het een verhaal over wat er gebeurt als je arbeid overlaat aan de grillen van de markt. Het begint aan de onderkant, maar uiteindelijk zullen we daarbij allemaal verliezen.

Verzet, weten ze bij de uitgeverij epo, begint bij informatie. Homo Deliveroo is dus niet zomaar een aanrader. Het is een must-read. Ik krijg weer een berichtje. “Gaan we nog eens bestellen? Bij Domus Nu heb ik wel een bel.”

Reportage - Vluchtelingenwerk Vlaanderen .
woensdag 24 november 2021
Actie: “Regering, laat mensen NIET op straat slapen!”

Al een maand slapen mensen die asiel willen aanvragen in ons land op straat. Al een maand biedt de staatssecretaris voor Asiel en Migratie Sammy Mahdi geen enkele oplossing. Geen noodopvang. Geen perspectief. Daarom lagen deze ochtend, op woensdag 24 november om 9u30, 30 mensen in een slaapzak op een stuk karton aan zijn kabinet. Ze deden dit als symbool voor de mensen die de laatste 30 dagen noodgedwongen de nacht op straat moesten doorbrengen, voor de poorten van het aanmeldcentrum van Fedasil.

Met deze actie wil Vluchtelingenwerk Vlaanderen samen met Vriendschap zonder Grenzen, Amnesty International, Gastvrij Boechout en Vluchtelingenwerk Klein-Brabant-Willebroek deze wantoestand aanklaarten. Een sterk opvangnetwerk is nu meer dan ooit broodnodig.

Het Startpunt-team van Vluchtelingenwerk Vlaanderen volgt elke dag aan het aanmeldcentrum ‘Klein Kasteeltje’ de situatie op de voet op. Het aantal mensen dat zich kan aanmelden, is beperkt. Wie zich niet kan aanmelden, krijgt geen opvang. Maar ook voor wie zich aanmeldt, is opvang niet gegarandeerd. Het resultaat? Mensen blijven buiten en moeten de nachten op straat doorbrengen. “Het opvangnetwerk van Fedasil zit vol. Dit veroorzaakt een grote ophoping van mensen aan het aanmeldcentrum Klein Kasteeltje, waarbij velen de nacht doorbrengen voor de poort. Ze hopen op die manier toch nog hun recht op internationale bescherming te kunnen afdwingen”, zegt Elias Van Dingenen van Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

De opvangcrisis is volledig ontspoord. De opvang zit vol. Elke dag neemt het aantal mensen op straat toe, en de temperatuur zal blijven dalen. Geen haan die er naar kraait. Wij blijven dit onder de aandacht brengen.

Hoelang zal dit nog duren?

Met deze actie willen we deze wantoestand aanklaarten. Wij roepen de staatssecretaris op om zijn verantwoordelijkheid te nemen. Het is niet aan middenveldorganisaties, noch aan burgers, om deze crisis op te vangen!

Onze eisen zijn eenvoudig

De overheid moet dringend noodopvang voorzien, zodat niemand meer op straat moet slapen. Ze moeten garanderen dat elke persoon een aanvraag tot internationale bescherming kan indienen.

Er moet werk gemaakt worden van een flexibeler opvangsysteem met focus op kleinschalige initiatieven zodat gelijkaardige crisissen nooit meer moeten gebeuren.

“Mahdi sprak zelf de ambitie uit om de capaciteit te verhogen en bufferplaatsen te voorzien, maar op dit moment maakt hij zijn eigen ambities niet waar en daarom bevinden we ons nu in deze situatie”, vervolgt Van Dingenen.

Elke dag staan medewerkers van Vluchtelingenwerk aan het aanmeldcentrum van Fedasil om de aanwezige mensen bij te staan met advies over hun rechten en de procedures, maar ook dit wordt steeds moeilijker.

“Dagelijks krijgen enkel de meest kwetsbare profielen de kans om zich aan te melden: families, minderjarigen en andere kwetsbare profielen. Hierdoor moeten sommige mannen al een aantal weken wachten en brengen zij noodgedwongen de nacht door op straat”, zegt Van Dingenen. Staatssecretaris Mahdi zegt dat hij naarstig op zoek is naar nieuwe plaatsen, maar zichtbare resultaten laten al enkele maanden op zich wachten.

Kerkgebouwen kun je niet zomaar voor eender wat gebruiken, zegt bisschop Johan Bonny.

De Standaard 18 augustus 2021

Een kerk verdient een respectvolle plaats en heeft een belangrijke betekenis in onze maatschappij.

'Het is weer voorbij, die mooie zomer' (ondanks de regen). Dus laten ook politieke partijen en kabinetten opnieuw van zich horen. De eerste vogels van een vroege herfst, te herkennen aan een licht schorre stem. Zo ook over het 'Programma Toekomst Parochiekerken' van de Vlaamse regering (DS 17 augustus). 'Snelheid opdrijven' is de mantra, commerciële herbestemmingen moeten kunnen. Deze voortijdige communicatie roept rechtmatige vragen op onder duizenden leden van Vlaamse kerkraden en parochiebesturen. Daarbij ook vragen over de houding van de kerkelijke overheid. Terecht willen zij horen hoe de bisschoppen daarover denken. Wat zeggen of doen zij in hun overleg met de overheid? Noodgedwongen beperk ik mij tot drie punten van kritische commentaar.

'Pastoraal plan' is prioritair

Eerst over het 'pastoraal plan'. In de visienota van de Vlaamse regering komt het pastorale of kerkelijke gebruik van een kerkgebouw amper uit de verf, integendeel. Als het al wordt vermeld (helemaal op het einde, overigens) is het negatief. Als een obstakel voor de overheid: het kerkelijke gebruik als een obstakel voor herbestemming door de burgerlijke overheid. Bij de herbestemming van een station, bioscoop of theater zou deze taal passen, bij een kerkgebouw niet. De bisschoppen hebben er steeds op aangedrongen - en zullen dat blijven doen - dat kerkgebouwen sacrale architectuur zijn en als dusdanig respect verdienen, ook bij neven- of herbestemming. Kerken zijn in eerste lijn gebouwd en bedoeld voor gebruik door de christelijke geloofsgemeenschap. Ook, en misschien nog meer, in een levensbeschouwelijk gediversifieerde en religieus zoekende samenleving als de onze, verdienen zij een respectvolle plaats. Het bedoelde 'pastoraal plan' kan geen negatief aanhangsel zijn, maar moet een prioritair aandachtspunt vormen in elk kerkenplan. Het hoort als criterium niet onderaan maar bovenaan te staan, zowel voor de burgerlijke als voor de kerkelijke overheid.

Brug te ver

Vervolgens de doelstelling dat er voor elke kerk in Vlaanderen een herbestemmingsprofiel moet klaarliggen. Parochies, pastorale eenheden, vicariaten en bisdommen hebben de voorbije tien

jaar correct meegewerkt met de Vlaamse overheid om voor elke gemeente een kerkenplan op te stellen. Alle kerken hebben daarin hun plaats, beschrijving en evaluatie gekregen. Dat is ernstig werk. Met name wat de vooruitzichten op lange termijn betreft, zoals oorspronkelijk gevraagd.

Uiteraard zijn hier en daar redelijke aanpassingen mogelijk of nodig, ook vanwege evoluties in de kerkgemeenschap, waaraan het kerkelijk beleid als eerste zal willen meewerken. Maar voor de meeste kerken is duidelijk dat zij ook in de toekomst integraal als kerkgebouw in gebruik zullen blijven. Heel dat project willen overdoen, is onverantwoord. Het zaait bovendien onnodige verwarring en onzekerheid.

Trouwens, de bevragingen waarnaar men verwijst en de cijfers waarmee men speelt, zijn bij kritische nalezing hoogst onvolledig en ongenueanceerd. Dat is nog een hoofdstuk apart, in een boek met veel onduidelijkheden. Plaatselijke geloofsgemeenschappen en hun besturen kunnen niet de politieke speelbal worden van opeenvolgende verkiezingsuitslagen of wisselende coalities. De rechtsorde

moet aan iedereen stabiliteit garanderen, ook aan de Kerk. Zijn er specifieke dossiers om bij te sturen, dan zullen wij daar graag aan meewerken. Maar een integraal herbestemmingsprofiel voor alle kerkgebouwen, dat is een brug te ver! Daarop zeggen de bisschoppen 'neen'.

Geen banaliteit

Ten slotte de mogelijkheid van commerciële herbestemmingen. Tot nog toe heeft de kerkelijke overheid, en op vele plaatsen ook de burgerlijke overheid, niet zomaar willen toegeven aan druk vanuit de private of commerciële sector om kerkgebouwen te herbestemmen. Wie wil vandaag zijn ding al eens niet proberen in een voormalig kerkgebouw? Een supermarkt, een sportzaal, een

brouwerij, een restaurant, een dierenasiel, een modemerck, een theater, straks misschien zelfs een bordeel. Als je maar met geld over de brug komt. Ook daarin stappen de bisschoppen niet mee.

Uiteraard zijn uitzonderingen bespreekbaar, maar de algemene regel vraagt een veel grotere zorgvuldigheid en kritische zin. Om tal van redenen. Eerst en vooral uit respect voor de sacraliteit van het kerkgebouw en de betekenis die een religieuze ruimte ook en vooral in onze samenleving kan hebben. 'Banaliteit troef' kan niet het motto worden. Vervolgens uit respect voor onze eigen godsdienst en ons eigen geloof. Het christendom staat niet in de uitverkoop. Wat joden zich niet kunnen voorstellen in een synagoge, moslims niet in een moskee of vrijmetselaars niet in een logetempel, kunnen christenen zich niet voorstellen in een kerk.

Wederzijdse eerbied geldt voor iedereen. Ten slotte uit trouw aan de christelijke traditie die, uit de aard van haar boodschap, voorrang geeft aan het sociale boven het private, non-profit boven profit, het gemeenschappelijk boven het particulier belang. Uiteraard heeft elke activiteit een sociale inslag, maar niet elke sociale inslag komt heel de samenleving ten goede. Overigens lijkt het mij in het belang van de burgerlijke overheid zelf om deze kaart in alle duidelijkheid te trekken en te bewaken. De poort kan open, maar niet voor alles. There are more things in heaven and earth, Horatio, than are dreamt of in your philosophy, aldus Hamlet in Shakespeare's gelijknamige toneelstuk.

Loonse Moeder Barbara (47) over intrede in Zuid-Afrika

Van ambtenaar naar het harde leven in gevaarlijke townships

Een maagdenwijding in de kerk. Maar ook: een ring, bruidstaart en receptie. De Loonse Barbara Wirix (47) is sinds eind mei officieel Moeder Barbara in het Zuid-Afrikaanse Oudtshoorn. “We vangen dagelijks honderd townshipkinderen op”, vertelt ze. “Kinderen van verslaafden. Kinderen die ongewenst zijn.”

Door Hanne De Belie

Ben jij niet zuster Myriam?”, vraagt Moeder Barbara wanneer de deur van de kapel van het klooster van Colen openzwaait. In de deuropening staat een zuster van ruim in de tachtig: één van de twee overgebleven slotzusters van het klooster in Kerniel (Borgloon). De Loonse Barbara Wirix (47) heeft deze locatie niet voor niets gekozen om af te spreken. “Mijn ouders wonen vlakbij het klooster en als kind kwam ik hier vaak spelen”, vertelt Moeder Barbara, die momenteel voor drie weken in België is. “Het was mijn eerste ervaring met het kloosterleven. Misschien heeft dat onbewust iets aangewakkerd.”

In december 2017 liet ze Limburg achter zich om in te treden als eerste van de Flammae Cordis of Vlammeende Harten: de vrouwelijke tak van het Oratorium van Sint-Filip Neri in het Zuid-Afrikaanse Oudtshoorn. Na haar noviciaat of proefperiode van anderhalf jaar werd ze op 26 mei officieel gewijd tot Moeder Barbara. “Sinds mijn wijding draag ik altijd mijn habijt en sluier”, vertelt ze. “Alleen om te vliegen was dat een beetje moeilijk. Dertig uur reizen: dat is comfortabeler in een jeans. Ik merk wel dat mensen me hier aanstaren. Gisteren kwam ik aan het klooster wandelen en riep een kind: kijk papa, er is een non ontsnapt. Hij kreeg een lap rond zijn oren. In plaats van die lap had de papa beter uitgelegd dat er ook zusters zijn die wel buiten mogen komen. (lacht)”

Een vrouw van 47 die intreedt, dat is uitzonderlijk. Dat is wellicht niet van vandaag op morgen gegaan?

“Het geloof is er eigenlijk altijd geweest. Ik heb veel in de parochie geholpen. Eerst in Borgloon, daarna in Runkst (Hasselt) waar ik een huis had gekocht. Ik heb voorgelezen in de kerk, geholpen met de eerste communie. Toen ik nog in Borgloon woonde, heb ik Wim (45) leren kennen, die hier kapelaan was. Als er iets te doen was in de parochie dan waren wij de twee jongsten. Dan babbel je automatisch met elkaar. We moeten eerlijk zijn: religie gaat hier in België sterk achteruit en ik kwam nog weinig mensen van mijn leeftijd tegen waar ik op die manier mee kon praten. Zo is onze vriendschap ontstaan. Wim is uiteindelijk in 2013 naar Zuid-Afrika getrokken, om in te treden bij Filip Neri. In 2014 ben ik hem voor de eerste keer voor drie weken gaan bezoeken. Gewoon, op vakantie in één van de gastenverblijven. Daar is - zonder dat ik het doorhad - mijn roeping wakker geworden. Toen ik thuis was begon er van alles in mij te broeden, maar eerst vecht je tegen.”

Waarom vechten?

“Ik had een goed leven hier. Ik had een huis, een sociaal leven, ik was vast benoemd als ambtenaar: ik leidde mee een dienst binnen de FOD Economie. Waarom zou ik iets anders willen? Het was een gevecht tussen Zijn roepstem en de logica. Uiteindelijk heb ik toegegeven. Intussen had ik mijn tweede vakantie van drie weken bij Filip Neri al geboekt. Daar heb ik voor

het eerst mijn roeping uitgesproken. Ik had gesprekken met hen over mijn roeping, maar ze kwamen niet meteen met een voorstel. Eenmaal thuis kreeg ik een mail van Vader Wim in naam van de gemeenschap: dat ze een vrouwelijke tak van Filip Neri wilden oprichten in Oudtshoorn.” “Na twee keer drie weken weet je nog niet of dat je leven is. Ik was op vakantie, deed ook uitstapjes. Daarom ben ik nog drie maanden teruggegaan, om het leven binnen de muren uit te proberen: ik heb meegeleefd, meegewerkt. Uiteindelijk hebben ze beraad gehouden. In een Oratorium moet de groep klein blijven: het opzet is meer een grote familie dan een klooster. Het is dus belangrijk dat je in de groep past. Ze zijn met vier priesters, één broeder en één aspirant. Allemaal mannen tussen de 29 en 55 jaar, de aspirant is 21. Ik ben de zevende en de eerste vrouw.”

Wat is een Oratorium?

“Een soort van kloosterorde die op zichzelf bestaat en financieel onafhankelijk is. We leven volgens de spiritualiteit van Filippus Neri: een Italiaanse heilige die de orde oprichtte in 1575. Er is wel een overkoepelende organisatie in Rome, maar we hebben geen hoofdklooster dat alles regelt. In Rome zijn ze in 2014 als eerste met een vrouwelijke tak begonnen.”

Op 26 mei is uw ‘maagdenwijding en inkleding’ geweest. Wat houdt dat in?

“In andere kloosters leg je een gelofte van gehoorzaamheid, kuisheid en armoede af, in een Oratorium niet. Wij leggen wel een belofte af en moeten ons eigen evenwicht vinden. Zo behouden we onze eigen bezittingen. Je krijgt een gezegende ring en een sluier als teken van verbinding met je hemelse bruidegom. Er wordt een wijdingsgebed over je uitgesproken. Een maagdenwijding betekent dat je je maagdelijkheid belooft. Een gescheiden vrouw kan die niet ontvangen, een weduwe wel. Je moet fysiek geen bewijs leveren van je maagdelijkheid. Het betekent wel dat je op een manier geleefd hebt, waaruit duidelijk blijkt dat je het celibatair leven aankunt.”

Een celibatair leven: is dat niet moeilijk?

“Ik heb het besluit genomen toen ik in de veertig was. Ik heb van het leven genoten en dat celibataire is voor mij geen probleem. We leven samen als een grote familie: er is dus genegenheid, lichamenlijk contact, eens een knuffel.”

Een mis, een ring en een feest: het doet denken aan een traditionele trouw. Ook de nodige zenuwen, zoals een bruid?

“Ik heb de anderen best op hun zenuwen gewerkt, ja. Gaan we nu kijken voor mijn ring? En wanneer gaan we nu naar de naaister? Ze zeiden: dat wij dit als priesters nog moeten meemaken.” (lacht)

“Er was ook een bruidstaart: een witte in lagen, met donkerrode bloemetjes. Na de wijding was er een receptie met tachtig gasten in het jeugdhuis van ons zorgcentrum. Iedereen deed iets: iemand heeft soep gemaakt, één van de priesters maakte pasteitjes, ik heb Belgische wafeltjes gebakken. Wim heeft met zijn jeugdgroepje een klein concert voorbereid.”

Hoe waren de reacties op uw intrede?

“Voor mijn ouders is het moeilijk geweest, denk ik. Ik heb eerst gezwegen, wetende dat ik een bom ging laten ontploffen. Ik denk dat ze het niet meer verwacht hadden omdat het op een moment kwam dat mijn leven op poten stond. Nu zijn ze wel trots. Ze konden er niet bij zijn op de wijding, maar vorig jaar zijn ze mij wel komen bezoeken.”

“Er zijn mensen uit mijn omgeving die erachter staan. Anderen zeggen: ben je gek geworden? Al waren de reacties overwegend positief.”

Uw dagen zien er wellicht helemaal anders uit dan vroeger?

“Op maandag hebben we een vrije dag die je zelf mag invullen. Van dinsdag tot vrijdag is er om 7 uur het ochtendgebed, gevolgd door de heilige mis. Op woensdag beginnen we al om 6 uur met aanbidding. Om 17 uur volgt het avondgebed. We eten meestal samen. Tijdens het middageten hebben we een beurtrol om voor te lezen uit de Schrift. Dat is een monnikengewoonte. Eén van de waarden van Filip Neri: leef als een monnik, sta in de wereld.”

Hoe staan jullie in de wereld?

“Met ons Sint Luigi Scrosoppi-zorgcentrum. In Huis Luigi vangen we dagelijks tachtig tot honderdtwintig townshipkinderen op tijdens de middag en na school. Ik sta in voor de fondsenwerving, maar ik lees ook verhaaltjes voor. Ik doe dat bewust in kleine groepjes van zes kinderen. In de openbare scholen zitten ze met veertig leerlingen in de klas. Thuis wonen ze met een grote groep in een klein huis. Het zijn vaak kinderen van alcohol- en drugsverslaafden. Op deze manier proberen wij voor de kinderen een beetje een thuishaven te zijn. Ik ben voor hen een soort van moederfiguur. Zo krijgt Moeder Barbara een dubbele betekenis.”

“We hebben ook een crèche en jeugdhuis en doen twee keer per week aan voedselbedeling voor volwassenen. Een slagerij in de buurt maakt met restjes vlees, rijst en groenten een stoofpot. De rijen worden langer en langer. Dat zegt veel over de economische situatie.”

Het zijn wellicht schrijnende toestanden?

“Veel mensen kennen Zuid-Afrika als een prachtig vakantieoord. Ze mijden de townships (de arme buitenwijken, nvdr.) die ze associëren met grote steden. Oudtshoorn is een klein provinciestadje met zijn eigen township, waar zestig procent van de inwoners werkloos is. Criminaliteit en bendevoering zijn hier dagelijkse kost. Kinderen van vier, vijf jaar zien alles gebeuren. Drugs. Moeder, zus of nicht die zich thuis prostitueert. Bendes proberen hen van kleinsaf aan te trekken. Ze worden opgeleerd om te stelen. Ze krijgen geen liefde. Een knuffel van ons kan voor hen een belangrijk lichtpuntje zijn waar ze zich aan kunnen optrekken.”

“Meestal zijn de kinderen ongewenst. Een werkloosheidsuitkering bestaat hier niet, enkel kindergeld. En voor dat beetje kindergeld maken ze kinderen. Of sporen ze hun dochter van zestien aan om een kind te maken. Als er een uitbetaling is geweest, zie je ze met een klein karretje vol alcohol passeren. 's Nachts horen we hen feesten. Tot het geld weer op is. Hun situatie is uitzichtloos.”

En jullie proberen die situatie iets minder uitzichtloos te maken.

“Met onze huiswerkbegeleiding proberen we de kinderen aan te moedigen om hun school af te maken. Vader David is enkele jongeren aan het leren om een oude auto op te maken. Zodat ze iets kunnen. Misschien kunnen ze dan auto's herstellen in plaats van te stelen. Criminaliteit is hier een optie in beroepskeuze. Die optie proberen wij te doorbreken. Soms stelen ze ook bij ons. We maken dan duidelijk dat dat niet kan: ze moeten opnieuw ons vertrouwen winnen.”

“We proberen hen een veilige thuis te geven. Als ze later zelf kinderen hebben, gaan ze hun kinderen misschien op een liefdevolle manier behandelen. Al is dat het enige dat wij bereikt hebben, dan is het toch iets. Dat maakt het soms wel moeilijk om fondsenwerving te doen. Meestal moet je duidelijke doelstellingen of mijlpalen opgeven, van wat je wilt bereiken. Kinderen liefde geven, daar krijg je niet snel fondsen voor. Daarom hebben we ook een rekening geopend, waarop mensen ons kunnen steunen.”

Iedereen mijdt de townships, u zoekt ze op. Is dat niet gevaarlijk?

“Ik kan er alleen doorwandelen. Jij niet. Het feit dat wij hen verder helpen is onze bescherming. Natuurlijk mag je er niet roekeloos mee omgaan. Als het donker is, laten ze mij niet alleen buitenkomen. We wonen elk in een appartement met één slaapkamer en een overdekt terras, op een domein met een hek rond. Vensters die niet op het afgesloten terras uitkomen, zijn voorzien van tralies als diefstalwering. Betekent dit dat we schrik hebben? Neen. Maar je moet wel realistisch zijn. Ik heb me nooit onveilig gevoeld. In Brussel of zelfs in Hasselt zijn er ook plaatsen waar je 's nachts als vrouw beter niet alleen komt.”

Als enige vrouw tussen zes mannen leven: hoe valt dat mee?

“Goed. Een zuster zei lachend: je past goed bij al je mannen. We leven samen als broers en zus. Zij noemen mij ook zussie, ik zie hen als mijn broers.”

Extra vrouwen welkom?

“Zeker, al willen we geen reclame maken. De roeping moet echt zijn en ze moeten in het plaatje passen. Veel van onze kinderen zijn misbruikt en ik denk dat ze dan makkelijker bij een vrouw terecht kunnen. Ze zeggen het niet altijd, maar soms voel je dat aan. Voor sommige kinderen is het al goed dat ze getroost worden. Bij anderen schakelen we de school in om het verder op te volgen. Meestal komen ze uit disfunctionele gezinnen, waar de oma of mama met verschillende dochters en nichtjes samenwoont. Van een vader is geen sprake. Wel van mannen die langskomen.”

De kinderen van Huis Luigi steunen? www.scrosoppi.org

Het Belang Van Limburg plus van 15/06/2019 p.08-09.

'Ware sterkte ligt in kalm blijven, verschillen aanvaarden en vergeven.
Niet in om ter hardst terugslaan'

Sigrid Spruyt – Schrijfster in Knack digitaal 14 augustus 2021

De zaak-Eddy Demarez gaat grotendeels voorbij aan wie afstand houdt van de (sociale) media. Sigrid Spruyt volgt die niet. 'Maar wat mij bereikt, vind ik zo gortig dat ik mijn ex-collega te hulp wil komen.'

'Ware sterkte ligt in kalm blijven, verschillen aanvaarden en vergeven. Niet in om ter hardst terugslaan' Voor alle duidelijkheid: dat betekent niet dat ik het met hem eens ben, integendeel. Vooroordelen en hokjesdenken zie ik als een van de grote oorzaken van wat er misloopt. Maar je kan ze niet met wortel en tak uitroeien en bovendien is geen mens er volledig vrij van.

Ik hou allerminst van vooroordelen. Wel veel van mannen. En vrouwen. Wat geaardheid betreft zijn slechts weinig mensen 100% homo of hetero, degenen die het luidst roepen nog het minst. Meestal is hun gedrag ingegeven door angst: mannenangst voor vrouwen is welbekend, zeker voor degenen die niet seksueel gedomineerd kunnen worden zoals lesbiennes. Het is angst gemengd met curiositeit en frustratie. Of zich bedreigd voelen.

Ook de Belgian Cats voelen zich bedreigd, en beledigd, en ook zij hebben angst: die voor wat 'men' van je vindt of zegt. Ik voel met hen mee maar je kan niet iedereen plezieren en je moet daarboven staan, niet afglijden in wraak en je laten gebruiken door haatzaaiers. Wat hier gebeurt is totaal buiten proportie. Het is massahysterie en opbod in 'schandaal' roepen, zonder enige tegenstem, zo zegt een goeie vriend uit de pers me.

Mij lijkt het belangrijk dat die tegenstem komt van een vrouw, om verdere polarisering tegen te gaan, want die is het échte probleem. Polarisering en immer toenemende onverdraagzaamheid, bij iedereen, ook tussen mannen en vrouwen. Zero tolerance. Van elk gebaar of geluid. De waan van onbevlektheid. Waarbij vergeten wordt wat we in de kerk zien: als je alles onderdrukt, krijg je de meest verwrongen uitspattingen. Schandpaal en heksenjacht, vroeger op vrouwen en homo's, nu mannen en hetero's. Het kan verkeren. Maar we blijven wel even verkeerd bezig: extreem doorslaand naar dezelfde breekhamer.

Ik reageer uit medeleven met Eddy omdat ik weet wat het is om alleen in zo'n modderstroom te staan. Hopelijk blijft hij in zijn bubbel, zoals ik begin 2019 toen de rioolpers zich op Dagboek van een anker stortte. En ik reageer omdat HLN mij bestookt. Of Eddy 'Bronstige Bonobo' is, een personage uit mijn boek, en of ik wil getuigen over 'het mannenbastion bij Sporza?'. Ze zoeken '2 à 3 dames die daar anoniem over willen vertellen'. Waanzin. Wat ik wil? Een aantal misverstanden uit de weg ruimen:

Dagboek van een anker gaat niet over Bronstige Bonobo. Het gaat over de media die een grote rol spelen in het doordraaien van onze wereld, wat deze ontspoorde zaak eens te meer bewijst. Wie het boek las, weet dat. Niet wie voortgaat op de wanstaltige vervorming ervan door de rioolpers.

Bronstige Bonobo had niets te maken met #MeToo of ongewenste seksuele intimiteiten. Alsof seks per se negatief is en de vrouw een slachtoffer. Velen van ons, ook vrouwen, zijn oversekste dieren, zoals bij uitstek bonobo's. Daarom was die bijnaam gekozen, voor een aantrekkelijke en vakbekwame sportcollega met wie ik graag en prima samenwerkte.

Eddy Demarez is niet Bronstige Bonobo. Wel een bekwame sportcollega met wie ik prettig samenwerkte, zoals indertijd met de hele sportredactie, op één man na, niet Bronstige Bonobo, en ook niet Eddy (En nee, geen Karl/Carl). En dat had niets met seks te maken, maar alles met vakbekwaamheid.

Eddy heeft geen professionele fout gemaakt. Hij is net een commentator naar wie je nog kon luisteren. Hij is onvoorzichtig geweest, slordig, en heeft dus foute humor, maar zo zijn er nog. Eddy sprak privé, dacht hij, waande zich veilig. Het is zoals wanneer je vroeger iets hatelijks over iemand zei die dan plots achter jou bleek te staan. Om door de grond te zakken, maar er zijn ergere dingen. In dit geval werd het onmetelijk uitvergroot, een nachtmerrie die je niemand toewenst. Big Brother is overal, in beeld en klank, en kent geen genade. De ijzeren vuist, vroeger van de lynchende meute, nu de media. En van wie erin trapt, in het gestook. Eddy moet ontslagen worden? Dit is geen halszaak. Eddy is geen crimineel, maar een bange man.

Waar gaat dit over? Het gaat over bedenkelijke humor en mensen afrekenen op hun fysiek. Da's een sport van velen. Bij Sporza zijn ze sowieso op fysiek gefocust. En levenslustig. Er mag al eens gelachen worden. We houden wel van platvloerse humor bij FC De kampioenen of gevierde

stand-up comedians? Fijn beschouwd is de hele zaak zelf een mop, een blooper, maar dat lijkt iedereen te ontgaan, zeker alle betrokkenen, voor wie het pijnlijk is, aan beide kanten, en alle anderen gooien alleen olie op het vuur.

Het gaat erover dat iemand -onbedoeld neem ik aan- is afgeluisterd, en dat die kijkkastpop ineens een mens blijkt te zijn, een met stereotiepe denkbeelden over de seksen. Welja, presentatoren zijn mensen, geen robots noch heiligen. Als alle bv's die niet zijn zoals je dacht, perfect, correct of zuiver, moeten ophoepelen, wat zou er overblijven? Willen we een fatsoens- of zedenpolitie installeren? De VRT is geen klooster. En wij zijn de USA (nog) niet, waar iedereen op de duur wel van platstiek lijkt, maar waar ze wel monsters creëren als Trump, van wie de walgelijkste uitspraken dagelijkse kost waren, ook op de VRT.

Opnieuw: polarisering in de hand werken is een van de grote problemen van de omroep en de media, niét dat het een mannenbastion zou zijn. Ik heb het nog gekend, het mannenbastion, toen ik er begon, ruim dertig jaar geleden, seksistische bazen inclus. Eddy is iemand van de werkvloer. Een goeie werker. Ja toch?

Het siert de huidige directie dat ze afstand neemt van zijn uitschuiver maar het zou mooi zijn om personeel niet ogenblikkelijk af te vallen. Weer uit angst: die voor gezichtsverlies. En het besef dat tv mensenwerk is. Eddy is wat steun waard. Zijn lachen met geaardheid, waar niemand zaken mee had: het doet er niet toe, zijn fysieke voorkeur evenmin. Die zegt trouwens niets over sportief respect: de Belgian Cats zijn top, de trots van velen, man en vrouw, en wie weet ook Eddy. Alleszins hangt hun waarde niet van hem af, laat staan hun gevoel van eigenwaarde. Misschien moeten ze eens samen op café gaan. Ik heb ooit ook nog achter de toeg gestaan: een goeie leerschool in wereldwijsheid en weerbaarheid. Waar is die gebleven? vraag ik mij af, ook als Dolle Minadochter die geleerd heeft om haar mannetje te staan en voor zichzelf op te komen. We lijken een maatschappij van kasplantjes of kleuters geworden.

Nadenken en begrijpen is niet verboden, empathie evenmin. Je niet laten opjutten is de betere keuze, een uitgestoken hand weigeren niet.

Mannen en vrouwen zijn niet elkaars vijanden, maar vrienden. We zitten allemaal in dezelfde boot. Als hij vergaat door het klimaat zal niemand naar onze kleur, godsdienst of geslacht vragen, of naar welke smaak dan ook. Kunnen we ophouden met grenslijntjes te trekken in de schuur die in brand staat? Niemand heeft daar belang bij, tenzij een bepaalde pers die er enkel op uit is om mensen tegen elkaar op te zetten. Achterbaks. Dát is het probleem, niet Eddy. Hij heeft recht op zijn eigen opvattingen, en zolang zijn (voor)oordelen niet afstralen op zijn werk is er niets aan de hand. Hij heeft geen 'uitspraken gedaan', wou niets uiten, publiek. Hij werd afgeluisterd, dat is toch ook niet netjes? Dat zou iedereen wel eens zuur kunnen opbreken. We zijn allemaal loslopend wild, voor de sensatiepers, negativisten.

De VRT zegt het positief te willen houden. Dat zou hartverwarmend zijn. Straffen en de zaak mee oplazen hoort daar niet bij.

Eddy, hou je taai, net als Spozza en de Belgian Cats (wees niet zo onzeker).

AGENDA DECEMBER 2021 – FEBRUARI 2022

INHOUDELIJK THEMA NIEUWE WERKJAAR WIJ ZULLEN DOORGAAN, GEDRAGEN DOOR EEN NIEUWE STILTE

Dinsdag 7 december: van 19.45 tot 22 uur: **Bijbels leerhuis. We lezen verder in de Romeinenbrief van Paulus, hoofdstuk 9 (vervolg).**

Woensdag 15 december om 20 uur: **Dagelijks Bestuur van Jebron**

VRIJDAG 24 december om 17 uur.

Binnen het hoofdthema ‘Recht doen’ staan we in deze Kerstviering stil bij:

HET LICHT VAN DE MESSIAS - een alles omspannende droom.

De kerstviering zal ten gevolge van de aanwezigheid van de ijspiste op het Werfplein niet kunnen doorgaan in de WERFKAPEL (omwille van de zekere lawaaihinder)

We kunnen terecht IN DE KAPEL VAN EMMAÜS (Louis D’Haeseleerstraat in Aalst).

We zijn de verantwoordelijken van Emmaüs daarvoor zeer dankbaar

Zondag 9 januari NIEUWJAARSVIERING om 10.30 uur in de Werfkapel of nog en het Begijnhofhuis.

Binnen het hoofdthema “Zorgzaam zijn” staan we stil bij de bijbelse concepten Waarheid en vrede . Woorden die ons kunnen begeleiden op onze weg doorheen het nieuwe jaar 2022.

Deze viering wordt voorbereid door Groep 1

Dinsdag 11 januari 19.45 tot 22 uur: **Bijbels leerhuis. We lezen verder in de Romeinenbrief van Paulus, hoofdstuk 10. We zullen digitaal samenkomen.**

Vrijdag 21 of zondag 23 januari – **Oecumenische viering**

(is nog onzeker – hangt af van het al dan niet organiseren van een centrale oecumenische viering)

Zondag 6 februari om 10.30 uur: **Binnen het hoofdthema ZORGZAAM ZIJN**
staan we stil bij een thema uit de Joodse spiritualiteit : Kinderen van vertrouwen
Deze viering wordt voorbereid door Groep 2

Dinsdag 8 februari 19.45 tot 22 uur: **Bijbels leerhuis. We lezen verder in de Romeinenbrief van Paulus, hoofdstuk 11.**

Zondag 20 februari om 10.30 uur
Deze viering wordt voorbereid door Stefaan

Zondag 6 maart om 10.30 uur: **Binnen het hoofdthema BESCHEIDEN GAAN**
Staan we stil bij het thema Tesjoeva: omkeer en verzoening
Aswoensdagviering en begin veertigdagentijd
Deze viering wordt voorbereid door Groep 3

Dinsdag 8 maart 19.45 tot 22 uur: **Bijbels leerhuis. We lezen verder in de Romeinenbrief van Paulus, samenvattende conclusies uit de hoofdstukken 9 - 11**

Jebbron Info

Wens je Jebbron-Info niet meer te ontvangen, geef dan een seintje via mail.

Jebbron vzw ; Open Huis voor Vorming en Pastoraat
Begijnhof 1 - 9300 Aalst

Mailadres: jebbron@telenet.be

Website: www.jebbron.be (tijdelijk niet bereikbaar)

Storting en financiële steun zijn welkom op BE46 0680 6230 4036

Raad van Bestuur: Inge De Bruyn, Paul De Witte, Luc D'Hooghe, Annie Maes, Kristien Renneboog, Erik Van Assche

Liturgieverantwoordelijke Paul De Witte